

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců Mgr. Martina Kříže a JUDr. Naděždy Řehákové v právní věci žalobce: **I. K.**, zast. JUDr. Janem Klaiilem, advokátem se sídlem Plzeň, U Radbuzy 429/4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, o žalobě proti rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 19.10.2010, č.j.: CPR-8072-1/ČJ-2010-9CPR-C235

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 19.10.2010, č.j.: CPR-8072-1/ČJ-2010-9CPR-C235 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 7.808,-Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce advokáta JUDr. Jana Klaila.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Plzeň, Inspektorátu cizinecké policie Plzeň ze dne 19.4.2010, č.j.: CPPL-6511-1/ČJ-2010-034064-PP1 (dále jen „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“) bylo rozhodnuto o žádosti žalobce o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu ze dne 4.3.2010 tak, že žalobci se platnost povolení k dlouhodobému pobytu podle ust. § 44a odst. 3 v návaznosti na § 35 odst. 3, na § 37 odst. 2 písm. b) s odkazem na § 56 odst. 1 písm. k) věty druhé zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) neprodluhuje.

Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“) Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie zamítlo odvolání žalobce a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdilo.

Žalobou podanou k Městskému soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí, jakož i zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V žalobě předně namítl, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů jsou nezákonná, neboť správní orgány zneužily zákonem stanovené meze správního uvážení, a významně tak zasáhly do jeho práv. Dne 2.3.2010 podal žalobce žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. V okamžiku podání žádosti splňoval všechny zákonné podmínky pro prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu a předložil všechny zákonem předepsané doklady nutné k prodloužení dlouhodobého pobytu. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně nebylo jeho žádosti vyhověno, neboť žalobce v době od 1.8.2009 do 14.11.2009 nebyl evidován u Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň - město (dále jen „OSSZ“) a v uvedené dobu nebyl účasten důchodového pojištění a nevykonával samostatnou výdělečnou činnost. Výkladem ust. § 2 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku (dále jen „obchodní zákoník“) ve spojení s ustanoveními zákona o pobytu cizinců dospěl správní orgán I. stupně k závěru, že vzhledem k přerušení podnikání na dobu tři a půl měsíce neplnil žalobce účel pobytu, čímž vznikla závažná překážka bránící prodloužení platnosti jeho povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání.

Žalobce dále uvedl, že v době podání žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu i v době vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně byl veden v evidenci OSSZ jako osoba samostatně výdělečná činná a řádně plnil povinnosti stanovené mj. právními předpisy upravujícími oblast sociálního pojištění. Namítl, že i kdyby dočasné vyřazení z evidence OSSZ bylo důvodem, pro který by nebylo možno prodloužit dlouhodobý pobyt, správní orgán I. stupně se při svém rozhodování nezaobíral skutečností, že tento důvod již odpadl a v době podání žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu i v době rozhodování správního orgánu I. stupně již netrval. Dle žalobce není možné, aby správní orgán při jazykovém výkladu § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců postupoval extenzivně s tím, že spojení „neplní účel“ je naplněno i tím, že žalobce účel pobytu v minulosti po přechodnou dobu z vážných osobních důvodů nenaplnoval. Žalobce má za to, že důvod pro neprodloužení povolení by byl dán v tom případě, kdyby v době podání žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu a v době rozhodnutí o ní takový důvod trval.

Žalobce je přesvědčen, že žalovaný nerespektoval zaručená lidská práva žalobce, zejména právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života, které je uvedeno v čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a nerespektoval ustanovení ohledně přiměřenosti dopadu vydaného rozhodnutí. Žalovaný se vůbec nezabýval důvody a okolnostmi, pro které žalobce přerušil evidenci u OSSZ, ani tím, zda v době přerušení pobýval v ČR, aniž by naplňoval účel pobytu, či zda se po tuto dobu zdržoval v jiné zemi a z jakých důvodů. Žalobce v této souvislosti uvedl, že v době, kdy byl na základě svého oznámení vyřazen z evidence OSSZ, nepobýval na území ČR, a to ze závažných rodinných důvodů. Na území ČR se žalobce zdržuje od 26.10.2005 a za tuto dobu do 1.8.2009 navštívil svou rodnou zemi a rodinu, která tam žije, v několika málo případech po dobu nepřevyšující zhruba dva týdny. S ohledem na to, že v průběhu července 2009 došlo ke zhoršení zdravotního stavu jeho matky O. K., a tato skutečnost vyžadovala pomoc rodinných příslušníků, neboť nebylo možné péči o jeho matku ponechat pouze na jediném bratrovi žalobce, rozhodl se žalobce pomoci matce a pobýt u matky na Ukrajině po delší dobu než v

především případech a současně jí pomoci s chodem hospodářství, o které se ona jinak stará. Po konzultaci s OSSZ se nechal na tuto dobu vyřadit z evidence. Nečinil tak z ekonomických důvodů, tedy že by se chtěl vyhnout nižším platbám za sociální pojištění. Dodržením pokynu OSSZ chtěl respektovat zákony ČR, nikoliv je porušovat.

Žalobce je toho názoru, že u cizinců se stanoveným účelem pobytu se nejedná, pokud jde o naplňování účelu pobytu, o povinnost blížící se např. trestu obecně prospěšných prací, ale o právo, resp. jasně daný režim, za jakých je pobyt povolen a naplňován. Pokud žalobce naplňoval účel povoleného pobytu v době svého dalšího pobytu v ČR, pak správní orgán nemá prostor, aby jej po více než 6 měsících „trestal“ za to, že ze závažného důvodu po určité době v minulosti nenaplňoval účel povoleného pobytu. To by znamenalo, že povolením k pobytu vzniká každému cizinci povinnost pobývat nepřetržitě v ČR a v případě pobytu za účelem podnikání i povinnost vykonávat nepřetržitě podnikání.

Právní předpisy mají platit pro všechny adresáty stejně. Není tak důvod, aby správní orgán vykládal ust. § 2 odst. 1 obchodního zákoníku tak, že u cizince podnikání znamená soustavnou činnost ve smyslu nepřetržité činnosti prováděné podnikatelem vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku, když pro občana ČR soustavná činnost naplňující znaky podnikání není myšlena jako činnost nepřetržitá, ale spíše jen pravidelně se opakující. Žalobce prováděl fakticky podnikatelskou činnost v ČR ve stejném smyslu jako občan ČR, tj. jako činnost pravidelnou, po celou dobu svého faktického pobývání v ČR a po celou dobu výkonu samostatné výdělečné činnosti v ČR plnil povinnost platit měsíčně zálohy pojistného na sociální zabezpečení (ust. § 13a odst. 1 písm. c) zákona č. 589/1992 Sb.).

Závěrem žalobce dodal, že v místě svého trvalého bydliště na Ukrajině nemá žádné zaměstnání ani šanci na jeho získání a v současných podmínkách je i vyloučeno, že by mohl provozovat jakoukoliv podnikatelskou činnost. Nemožnost nadále provozovat podnikatelskou činnost v ČR by tak pro něj z ekonomického hlediska měla likvidační charakter. Vzhledem k ekonomické podpoře jeho matky na Ukrajině má napadené rozhodnutí nepříznivé důsledky i pro matku žalobce. Napadené rozhodnutí tedy není přiměřené z hlediska dopadu do soukromého a rodinného života žalobce.

S ohledem na skutečnost, že podle novely zákona o pobytu cizinců provedené zákonem č. 427/2010 Sb., s účinností ode dne 1.1.2011 přešla působnost ve věcech dlouhodobého pobytu cizinců na Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, soud od uvedeného data s Komisí pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců jednal jako se žalovaným (§ 69 s.ř.s.).

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl. Ve vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek, které dle jeho názoru neprokazují nezákonnost napadeného rozhodnutí. Odkázal na obsah správního spisu a na odůvodnění napadeného rozhodnutí a rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Dle mínění žalovaného správní orgán I. stupně postupoval v dané věci v souladu se zákonem o pobytu cizinců, jednotlivými ustanoveními zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) a LZPS. Žalobci bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání s platností od dne 10.5.2008 do 9.5.2010, avšak od 1.8.2009, kdy byla jeho podnikatelská činnost přerušena, až do 14.11.2009 nevyvíjel žalobce podnikatelskou činnost jako osoba samostatně výdělečně činná. V inkriminované době tedy neplnil účel pobytu podnikání a nebyl přihlášen u OSSZ, ačkoli mu tuto povinnost výslovně ukládá ust. § 9 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Jelikož ve výše popsaném období žalobce neplnil účel pobytu, pro který mu byl pobyt povolen, správní orgán toto

shledal jako závažnou překážku bránící prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Živnostenské oprávnění skutečně povoluje dané osobě podnikat, nejedná se o povinnost podnikat, avšak je-li cizinci povolen pobyt na území ČR za účelem podnikání, je jeho povinností tento účel plnit, nikoli se následně rozhodovat, zda bude či nebude podnikat. Ve smyslu § 2 odst. 1 obchodního zákoníku se podnikáním rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku. Na správnost napadeného rozhodnutí nemá vliv fakt, že důvod, pro který nebylo žalobci prodlouženo povolení k dlouhodobému pobytu, v době podání jeho žádosti již odpadl. Podstata věci je totiž v tom, že žalobce v době, kdy měl podnikat, oznámil ukončení této činnosti a několik měsíců nepodnikal.

K námitce, podle které žalobce prováděl fakticky podnikatelskou činnost ve stejném smyslu jako občan České republiky, žalovaný podotkl, že osoby s českým státním občanstvím nejsou cizinci s povoleným dlouhodobým pobytem za účelem podnikání, u nichž je toto povolení vázáno přímo na účel pobytu, tedy na podnikání. Aby občané ČR mohli na území pobývat, nejsou - na rozdíl od žalobce - povinni vyvíjet podnikatelskou činnost.

Žalovaný má za to, že v napadeném rozhodnutí rovněž nelze spatřovat neoprávněný zásah do soukromého a rodinného života žalobce. Toto tvrzení žalobce v průběhu správního řízení ani neuváděl. Skutečnost, že má na Ukrajině nemocnou matku a bratra nelze hodnotit z pohledu vydaného rozhodnutí jako narušení soukromého či rodinného života. Nebylo ani zjištěno, že by žalobce měl na území ČR nějaké rodinné příslušníky nebo nezletilé dítě či že by byl ženatý. Je ve veřejném zájmu, aby na území ČR pobývali pouze cizinci, kteří zde plní účel pobytu, což však není případ žalobce.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s.ř.s.).

Ze správního spisu předloženého soudu žalovaným vyplynuly tyto, pro posouzení věci rozhodné skutečnosti:

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně, jehož výrok byl konstatován shora, nebylo vyhověno žádosti žalobce o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. V odůvodnění rozhodnutí správní orgán I. stupně uvedl, že při prověřování žádosti bylo zjištěno, že žalobci byl povolen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání od 12.10.2005 s platností do 09.05.2010. Dne 9.3.2010 bylo zasláno usnesení k dožádání o poskytnutí informace na OSSZ o stavu plateb pojistného žalobce a o tom, zda žalobce za dobu povoleného pobytu na území České republiky za účelem podnikání neukončil svoji činnost jako osoba samostatně výdělečně činná a neodhlásil se z evidence osob samostatně výdělečně činných. Dne 18.3.2010 správní orgán obdržel potvrzení OSSZ o evidenci, ze kterého vyplývá, že žalobce se během povoleného pobytu na území ČR za účelem podnikání odhlásil z evidence osob samostatně výdělečně činných. Z uvedeného potvrzení vyplývá, že žalobce byl veden v evidenci jako osoba samostatně výdělečně činná od 1.4.2006 do 31.7.2009 a od 15.11.2009 doposud. V informaci, kterou OSSZ zaslala, je uvedeno, že žalobce ukončil dne 31.7.2009 výkon samostatně výdělečné činnosti svým oznámením. Žalobce tedy dle správního orgánu I. stupně minimálně od 1.8.2009 do 14.11.2009 nepodnikal jako osoba samostatně výdělečně činná, a tudíž po výše uvedenou dobu neplnil účel povoleného pobytu, tj. podnikání.

Správní orgán I. stupně dále poukázal na § 30 odst. 1 a § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a na § 2 odst. 1 obchodního zákoníku, ze kterých dovodil, že cizinec je po celou dobu povoleného pobytu na území České republiky povinen plnit účel pobytu. V případě, že cizinec přestane plnit účel, pro který mu byl povolen pobyt, policie podle ust. § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců pobyt zruší. Podle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců s odkazem na § 35 odst. 3 tohoto zákona se pobyt cizince neprodlouží, pokud policie shledá důvod pro zrušení povolení k dlouhodobému pobytu podle ust. § 37 zákona o pobytu cizinců. Podle § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců s odkazem na § 56 odst. 1 písm. k) tohoto zákona policie pobyt cizinci neprodlouží, pokud je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.

To, že žalobce po výše uvedenou dobu na území České republiky nepodnikal, a tudíž neplnil účel, pro který mu byl pobyt povolen, shledal správní orgán I. stupně jako závažnou překážku, která brání prodloužení platnosti žalobcova povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Správní orgán konstatoval, že je v zájmu České republiky, aby na území České republiky pobývali jen ti cizinci, kteří plní účel pobytu a na území pobývají v souladu se zákony ČR. Správní orgán připustil, že živnostenské oprávnění je oprávnění k podnikání, nikoliv povinnost, ale pokud je cizinci povolen pobyt na území ČR za účelem podnikání, pak je jeho povinností tento účel plnit. Cizinec tedy není oprávněn se rozhodnout, zda v rámci pobytu povoleného za účelem podnikání bude či nebude podnikat.

K dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce ve smyslu ust. § 37 odst. 2 zákona o pobytu cizinců správní orgán I. stupně uvedl, že v rámci prošetřování nebylo zjištěno, že by žalobce měl na území České republiky rodinné příslušníky. Ve své žádosti žalobce uvedl, že je svobodný. Žádné skutečnosti nasvědčující tomu, že by vydání rozhodnutí o neprodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu bylo nepřiměřené z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, nebyly v řízení zjištěny.

Závěrem správní orgán I. stupně poukázal na § 2 odst. 4 správního řádu, podle kterého správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu. Ve veřejném zájmu České republiky je, aby na jejím území pobývali jen ti cizinci, kteří zde plní účel pobytu a v rámci povoleného pobytu nezneužívají živnostenské oprávnění jakožto oprávnění podnikat tím, že v rámci povoleného pobytu přestanou toto oprávnění plnit.

Odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ve žalobce kterém uplatnil obdobné námitky jako v následně podané žalobě, žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl. V odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že spisovým materiálem je prokázáno, že žalobce k žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu doložil náležitosti, ze kterých však vyplynuly skutečnosti, které nepotvrzovaly plnění účelu pobytu (potvrzení OSSZ o stavu splatných nedoplatek na pojistném, kde je uvedeno, že žalobce vykonává činnost jako OSVČ od 15.11.2009. Minulé registrace - zahájení činnosti 1.4.2006 a ukončení 31.07.2009). Spisovým materiálem je tak doloženo, že správní orgán I. stupně postupoval v souladu s § 3 správního řádu a § 167 odst. 1 písm. k) zákona o pobytu cizinců. Ust. § 167 odst. 1 písm. k) zákona o pobytu cizinců opravňuje správní orgán I. stupně prověřovat, zda se cizinec nedopustil obcházení zákona s cílem získat oprávnění k pobytu, a to v případě žalobce tím, že na území ČR neplnil účel pobytu – fakticky nepodnikal. Z informace, kterou zaslala OSSZ, vyplývá, že od 1.8.2009 do 14.11.2009 žalobce nepodnikal jako osoba samostatně výdělečně činná, a tudíž po výše uvedenou dobu neplnil účel povoleného pobytu (podnikání).

Žalovaný konstatoval, že podle § 2 odst. 1 obchodního zákoníku se podnikáním rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku. Povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání (OSVČ) bylo žalobci uděleno s platností od 10.05.2008 do 09.05.2010. Podle sdělení OSSZ ze dne 18.03.2010 žalobce ukončil dne 31.7.2009 výkon samostatně výdělečné činnosti a dále je veden na OSSZ jako osoba samostatně výdělečně činná od 15.11.2009 až dosud. Dle žalovaného tedy správní orgán I. stupně při vydání rozhodnutí vycházel z dostatečně zjištěných důkazů, které obsahuje spisový materiál, a na jejich základě rozhodl o neprodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání na území České republiky podle ust. § 44a odst. 3 v návaznosti na § 35 odst. 3, na § 37 odst. 2 písm. b) s odkazem na § 56 odst. 1 písm. k) věty druhé zákona o pobytu cizinců.

Žalovaný dále uvedl, že žalobce může pobývat na území ČR, pokud plní povolený účel pobytu. V případě, že při odhlášení na OSSZ uvedl, že přerušil či ukončil činnost, je tato skutečnost dostatečným důvodem pro neprodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, protože žalobce zde nepodniká (přestože je nadále držitelem platného živnostenského oprávnění), a neplní tak účel pobytu. Živnostenské oprávnění je průkaz, kterým jeho držitel prokazuje povolení k vykonávání určité činnosti v souladu se živnostenským zákonem. Je pravdou, že toto oprávnění nezakládá cizinci povinnost podnikat, ale v případě, že cizinec nevyužívá svého oprávnění podnikat, neplní účel, pro který mu byl pobyt povolen a je povinností správního orgánu tento pobyt zrušit.

K námitce, že se správní orgán I. stupně nezabýval důvody a okolnostmi, pro které žalobce přerušil svoji evidenci u OSSZ a tím, zda se v dané době zdržoval v cizí zemi a z jakých důvodů, žalovaný poznamenal, že správní orgán I. stupně v daném případě shromáždil dostatek důkazů pro vydání rozhodnutí o neprodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání. Dne 24.3.2010 vydal správní orgán usnesení, kterým byla žalobci dána ve smyslu § 36 správního řádu možnost podat své návrhy a zároveň možnost vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí do tří dnů ode dne doručení předmětného usnesení. Usnesení převzal zástupce žalobce dne 25.3.2010, možnost vyjádřit se k věci však žalobcem využita nebyla. Podle ust. § 82 odst. 4 správního řádu odvolací orgán k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník řízení nemohl uplatnit dříve. Z dikce zákona vyplývá, že cizinec je povinen plnit účel pobytu po celou dobu povoleného pobytu. V opačném případě se podle ust. § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců pobyt zruší nebo neprodlouží, jelikož cizinec přestal splňovat některou z podmínek pro udělení víza. Žalobci bylo uděleno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, a bylo tedy jeho povinností platit nepřetržitě platby OSSZ, aby zde mohl plnit povolený účel pobytu. Uvedenou povinnost žalobce nesplnil a pobýval na území České republiky i nadále, přestože přestal splňovat podmínky pro udělení víza, což je pro správní orgán závažná překážka, která ukládá povinnost správnímu orgánu konat ve věci neprodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu.

Žalovaný uzavřel, že v daném případě se správní orgán I. stupně vypořádal i s přiměřeností dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Ten ve své žádosti uvedl, že je svobodný. V rámci řízení nebylo zjištěno, že by měl na území České republiky rodinné příslušníky, kteří by měli pobyt vázaný na jeho osobu. Jiné skutečnosti o tom, že vydání rozhodnutí o neprodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu

by bylo nepřiměřené z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, zjištěny nebyly. Právo činit návrhy a vyjádřit se ke spisovému materiálu žalobcem využito nebylo.

V posuzované věci vyšel soud z následně uvedené právní úpravy:

Podle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36, § 46 odst. 3 a 7 a § 47 vztahuje obdobně.

Podle § 35 odst. 3 zákona o pobytu cizinců dobu pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů nelze prodloužit, pokud policie shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 37).

Podle § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců policie dále zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec přestal splňovat některou z podmínek pro udělení víza, za podmínky, že důsledky tohoto rozhodnutí budou přiměřené důvodu pro zrušení platnosti víza. Při posuzování přiměřenosti policie přihlíží zejména k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.

Podle § 56 odst. 1 písm. k) zákona o pobytu cizinců vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, policie nebo zastupitelský úřad cizinci neudělí, jestliže pobyt cizince na území není v zahraničněpolitickém zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.

Podle § 2 obchodního zákoníku podnikáním se rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku.

Podle § 82 odst. 4 správního řádu k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Namítá-li účastník, že mu nebylo umožněno učinit v řízení v prvním stupni určitý úkon, musí být tento úkon učiněn spolu s odvoláním.

Soud posoudil žalobní námitky takto:

Námitka, v níž žalobce vytýká správním orgánům obou stupňů, že se nezabývaly důvody, které jej vedly k přerušení evidence u OSSZ, ani tím, zda v době přerušení evidence pobýval v ČR, není opodstatněná. Soud předně poukazuje na skutečnost, že ačkoliv žalobce v podané žalobě tvrdil, že důvodem přerušení jeho evidence u OSSZ a odjezdu na Ukrajinu bylo zhoršení zdravotního stavu jeho matky, které vyžadovalo jeho osobní pomoc, toto své tvrzení nikterak nedoložil. Správní orgán se pak těmito skutečnostmi nezabýval, protože je žalobce v řízení včas neuvedl. Správní řízení zahajované na návrh je ovládáno zásadou koncentrace zakotvenou v § 82 odst. 4 správního řádu, která neumožňuje účastníku řízení uplatňovat v odvolacím řízení takové skutečnosti a důkazy, které mohl uplatnit již dříve, tedy v řízení před správním orgánem I. stupně. Důvody, které jej vedly k přerušení evidence u OSSZ a odjezdu na Ukrajinu, žalobce poprvé uvedl až v odvolání, ačkoliv mu nic nebránilo v tom, aby tak učinil před vydáním rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Za této situace žalovaný postupoval v souladu s § 82 odst. 4 správního řádu a nepochybil, jestliže k těmto pozdě uplatněným tvrzením nepřihlédl. Vzhledem k výše uvedenému lze rovněž přitakat závěru správního orgánu, že v průběhu správního řízení nebyly zjištěny skutečnosti

nasvědčující tomu, že vydání rozhodnutí o neprodloužení doby platnosti povolení žalobce k dlouhodobému pobytu by bylo nepřiměřeným zásahem do jeho soukromého a rodinného života.

Neoprávněnou soud shledal také námitku, že není důvod, aby správní orgán vykládal § 2 odst. 1 obchodního zákoníku tak, že podnikání u cizince znamená soustavnou činnost ve smyslu nepřetržité činnosti, ačkoliv u občana ČR není soustavná činnost naplňující znaky podnikání myšlena jako činnost nepřetržitá, ale spíše jen jako pravidelně se opakující. Žalobce v rámci této argumentace pominul zásadní rozdíl mezi cizincem a občanem ČR, jenž spočívá v tom, že na rozdíl od cizince je občan ČR oprávněn pobývat na území ČR bez dalšího. K tomu, aby se občan ČR zdržoval na území ČR, nepotřebuje povolení k pobytu. Oprávnění občana ČR k pobytu na území ČR rovněž není nikterak spjato s výkonem podnikatelské činnosti. Naproti žalobce je cizincem, jemuž byl pobyt na území ČR povolen právě za účelem podnikání. Tento účel je proto žalobce po dobu svého pobytu na území ČR povinen plnit. Neplní-li jej, vystavuje se nebezpečí ukončení, respektive neprodloužení pobytu na území České republiky.

V souzené věci není mezi účastníky řízení sporu, že žalobce nebyl od 1.8.2009 do 14.11.2009 veden v evidenci u OSSZ. Sporné je to, zda tato skutečnost je natolik zásadní, že podle § 56 odst. 1 písm. k) zákona o pobytu cizinců představuje jinou závažnou překážku znemožňující vyhovění žádosti žalobce o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání.

Podle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 35 odst. 3, § 37 odst. 2 písm. b) a § 56 odst. 1 písm. k) téhož zákona nelze prodloužit platnost povolení k dlouhodobému pobytu mj. tehdy, je-li zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území. Výkladem pojmu „závažná překážka pobytu cizince na území“ se opakovaně ve své judikatuře zabýval Nejvyšší správní soud, přičemž dospěl k závěru, že pod uvedený pojem lze podřadit též nenaplnění účelu předchozího povolení. V rozsudku ze dne 19.1.2012 č.j.: 9 As 80/2011 – 69 Nejvyšší správní soud dovodil, že neplnění účelu předchozího pobytu spočívající v nevykonávání podnikatelské činnosti lze skutečně považovat za závažnou překážku pro prodloužení pobytu cizince na území České republiky ve smyslu § 56 odst. 1 písm. k) zákona o pobytu cizinců. Zároveň však konstatoval, že „aby mohlo být konstatováno plnění účelu, pro který byl stěžovateli pobyt povolen, tj. podnikatelská činnost, musela být v předmetném období alespoň převážně vykonávána“ Z citovaného rozsudku tedy jednoznačně vyplývá, že ne každé nevykonávání podnikatelské činnosti lze posuzovat jako závažnou překážku pobytu cizince na území, která brání prodloužení jeho pobytu podle § 56 odst. 1 písm. k) zákona o pobytu cizinců. Závažnou překážkou pobytu cizince na území je toliko neplnění účelu pobytu během převážné části tohoto pobytu.

V souzené věci bylo podle napadeného rozhodnutí žalobci povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání uděleno s platností od 10.5.2008 do 9.5.2010 (v rozhodnutí správního orgánu I. stupně je uváděno období od 12.10.2005 do 9.5.2010). V uvedeném období žalobce na základě vlastního prohlášení přerušil samostatnou výdělečnou činnost a nepodnikal v době od 1.8.2009 do 14.11.2009, tj. po dobu cca 3,5 měsíců. Z celkové doby, na kterou mu byl povolen pobyt na území ČR za účelem podnikání, tedy žalobce nepodnikal a nebyl veden v evidenci u OSSZ toliko 3,5 měsíce. Z toho vyplývá, že během předchozího pobytu plnil účel povoleného pobytu, tj. vykonával podnikatelskou činnost, po převážnou část tohoto období. Soud, vycházející ze závěru Nejvyššího správního soudu vyjádřeného ve shora citovaném rozsudku, nemohl přisvědčit žalovanému v tom, že u žalobce je dána závažná

překážka bránící prodloužení jeho pobytu na území ČR ve smyslu § 56 odst. 1 písm. k) zákona o pobytu cizinců. Soud proto podle § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem vysloveným soudem ve zrušujícím rozsudku je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Za splnění podmínek zakotvených v § 51 odst. 1 s.ř.s. soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání (žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili).

Ve druhém výroku tohoto rozsudku přiznal soud v souladu s § 60 odst. 1 věta první s.ř.s. žalobci, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Náklady, které žalobci v řízení vznikly, spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 2.000,- Kč a v nákladech souvisejících s právním zastoupením žalobce advokátem. Tyto jsou tvořeny jednak odměnou za dva úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle advokátního tarifu - vyhlášky č. 177/1996 Sb. částku 2.100,- Kč (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) cit. vyhlášky). Náklady právního zastoupení žalobce jsou dále tvořeny dvěma paušálními částkami ve výši 300,- Kč (§ 13 odst. 3 cit. vyhlášky) a částkou 1.008,- Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, činí 7.808,-Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě k rukám právního zástupce žalobce advokáta JUDr. Jana Klaila.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

V Praze dne 19. prosince 2013

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Markéta Matznerová, DiS.